

BIZTONSÁGI FŐIGAZGATÓSÁG
VASÚTBIZTONSÁGI IGAZGATÓSÁG

BIZTONSÁGI TÁJÉKOZTATÓ

2023. április

Az év negyedik hónapjában a MÁV Zrt. pályahálózatán **231 vasútüzemmel kapcsolatos rendkívüli eseményt jelentettek***.

A bekövetkezett rendkívüli események számszerű adatai a BVU szerinti csoportosításban:

RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK CSOPORTOSÍTÁSA		ESETSZÁM
I.	Vasúti baleset, vonatok ütközése, kisiklása	1
I.T.	Közlekedő vonat vasúti járművében keletkezett tűz	0
II.A.	Közlekedő vonat váratlan eseménye	3
II.B.	Rongálódásos vasúti baleset	1
III.A.	Elegyrendezés síktolatás közben történt baleset	11
III.B.	Elegyrendezés gurítás közben történt baleset	1
IV.A.	Vonat ütközése úrszelvényben lévő akadállyal	5
IV.B.	Vasúti átjáróban bekövetkezett baleset	3
V.A.	Mozgó vasúti járműhöz köthető, személyeket érintő baleset vasút hibájából	0
V.B.	Mozgó vasúti járműhöz köthető, személyeket érintő baleset nem vasút hibájából	8
V.C.	Nem mozgó vasúti járműhöz kapcsolódó személyi baleset	12
VI.	A vasúti közlekedés biztonságát veszélyeztető gondatlan cselekmény	74
VII.	A vasúti közlekedés biztonságát veszélyeztető szándékos cselekmény	22
Á.	Állatelütés	49
Ö.	Öngyilkosság vagy kísérlete	7
V.	Veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása	0
N.	Forgalmi-, műszaki nehézmény	23
R.	Egyéb események, elháríthatatlan külső ok	9
X.	MÁV Zrt. által üzemeltetett vasúti tevékenységet nem érintő, de vasút területéhez köthető rendkívüli esemény, amit bejelentettek	2
Összesen:		231

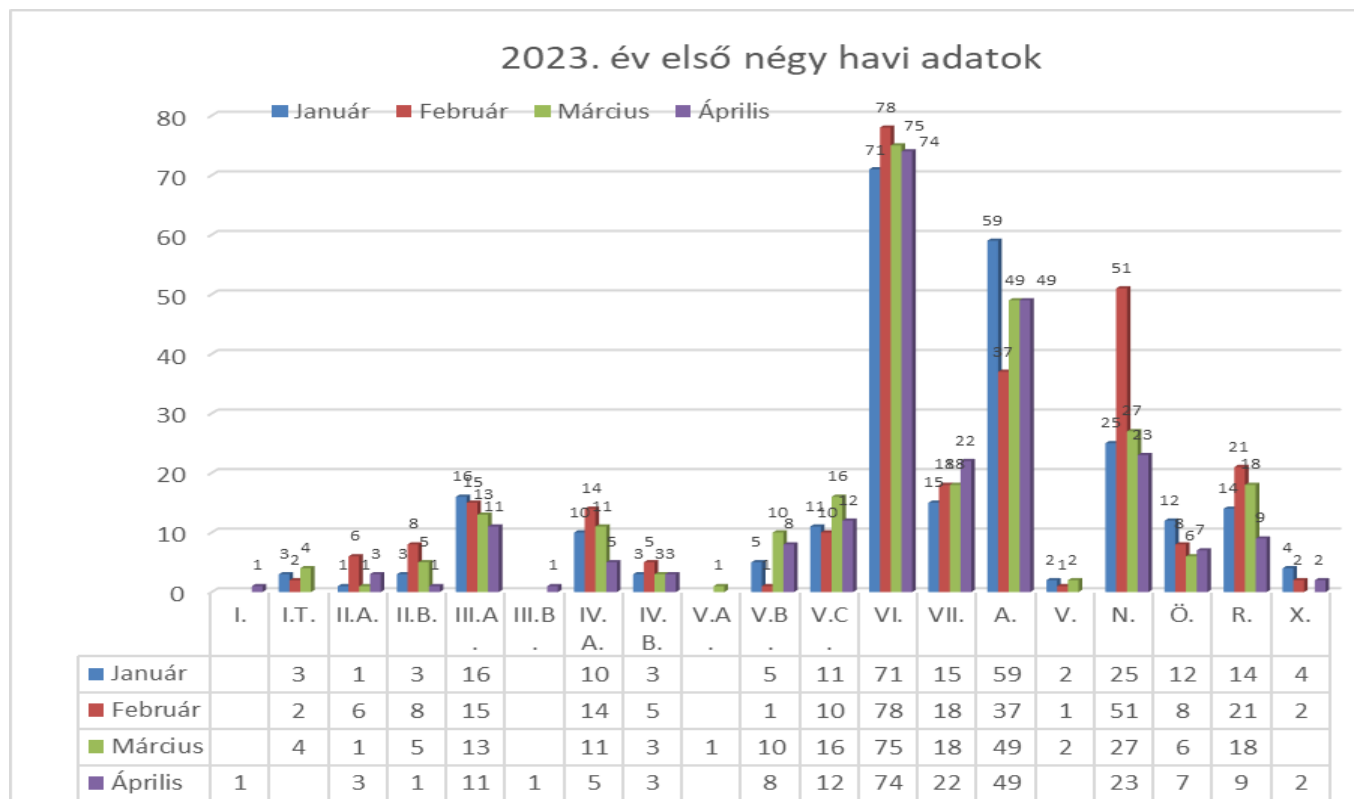
A bekövetkezett rendkívüli eseményekre vonatkozóan – a BVU vizsgálatok pontjai alapján – szervezetünk a vizsgálatokat megindította, azok folyamatban vannak.**

*Összefoglalónk a következmény nélküli eseményeket csak számszerűsítve tartalmazza. A számadatok a BT készítésének idejében még nem véglegesek, késői eseménybejelentés miatt változhatnak.

**A Biztonsági Tájékoztatóban szereplő események esetlegesen megjelölt okai az elsődleges vizsgálati információkon alapulnak, azok az esemény vizsgálatának lezárásáig változhatnak.

A bekövetkezett események száma az előző hónapokhoz képest hasonló mértékű, folyamatos csökkenést mutat. Április hónapban – egy hosszabb ilyen jelentős eseménytől mentes időszak után –, történt egy közlekedő vonat ütközéses balesete, amely személyi sérülés nélkül, de kisebb anyagi kárral járt. Nem fordult elő közlekedő vonat vasúti járművében tűz, csökkentek a rongálódásos és a tolatási balesetek, az ütközés úrszelvényben lévő akadállyal és a forgalmi-, műszaki nehézmények.

A szándékos cselekmények számai enyhe emelkedést mutatnak, ezek több mint felét a vasúti sínekre helyezett idegen anyagok okozták.

1. ábra: Bekövetkezett rendkívüli események 2023.01-04. hónap (BVU csoportosításban)

I. Közlekedő vonat balesete (ütközés, kisiklás):

- Április 15-én Rákosrendező állomás F22. vágányán a 31. szelvényben álló, személyzet nélküli mozdonynak 9 km/h sebességgel nekiütközött a jelzőkezeléssel, előzetes értesítés nélkül foglalt vágányra járó 42290 sz. tehervonat. Az ütközés következtében a vágányon álló mozdony és a mögötte álló kocsisor az eredeti helyéhez képest kb. 2 m-rel elmozdult. Az álló helyzetben lévő mozdony ütközői és homlokgerendája megrongálódtak. A vonat megállását követően az állomás SR6 jelű teljes csapórudas sorompóval biztosított vasúti átjáróját elzárta. Személyi sérülés nem történt.

1. kép: Rákosrendező közlekedő vonat balesete

Megjegyzés: A vizsgálat eddigi állapotában annyi megállapítható, hogy a nem biztosított és nem lezárt váltókon történő vonatfogadás, vágányút- és váltóbeállítás szabályai a munkavállalók részére nem egyértelműek, az ÁVU-ban és az F.2. sz. Forgalmi Utasításban leírtak szabályos végrehajtása, alkalmazása és visszaellenőrzése nem valósult meg. A vonatok részére történő vágányút beállításának elrendelése nem az előírt értekező berendezéseken történt, az annak megértését igazolandó visszaisméltések, nyugtázások elmaradása a baleset bekövetkezésének alapját képezték. Ezek a hiányosságok az ellenőrzések során rejtve maradtak, a munkavégzés egy helyben kialakult megszokáson alapult. A szabályszerű, utasításnak megfelelő munkavégzéssel a baleset elkerülhető lett volna.

I.T. Vonat járművében vagy rakományában keletkezett tűz vagy robbanás: nem történt.

II.A. Közlekedő vonat váratlan eseménye:

- Április 16-án Budaörs állomás 2. vágányára bejáró 13931 sz. vonat végpont felőli oldal váltókörzetében az előzetes értesítés ellenére a feszültségmentes vágányrésznél az áramszedőt nem eresztette le, zárlatot okozott, a vonat a feszültségmentes szakasz alatt maradt. A 190-30/2023 sz. Vágányzári és feszültségmentesítési rendelet alapján folyamatos a vágányzár és feszültségmentesítés volt érvényben. Személyi sérülés, anyagi kár nem keletkezett.

Tanulság: Az írásbeli rendelkezés felolvasása az átadó részéről, annak megértése és visszaisméltése a vonatszemélyzet részéről, a fokozott figyelemmel történő munkavégzés, a kellő állomás- és vonalismeret, a jelzések betartása elengedhetetlen az ilyen események elkerüléséhez.

- Április 21-én Hernádnémeti-Böcs és Felsőzsolca állomások között a 45083 sz. vonat több kocsijából a rakomány (gabona) szóródott. A vonatot Felsőzsolca állomáson megállították és az áruszóródást megszüntették.

Tanulság: A rakodási szabályok betartásával, valamint a kocsik műszaki állapotának alaposabb, körültekintőbb vizsgálatával az áruszóródás kockázata nagymértékben csökkenthető.

- Április 28-án Hajdúszoboszló és Ebes állomások között, a 2075+97. szelvényben lévő fázishatárnál a 47371-2 sz. vonat mozdonya fáziszárlatot okozott. Az esemény miatt személyi sérülés nem történt, vonatkésés nem keletkezett.

Tanulság: A fokozott figyelemmel történő munkavégzés, a megfelelő helyismeret, a jelzések megfigyelése és betartása elengedhetetlen az ilyen események elkerüléséhez

II.B. Rongálódásos baleset:

Három esetben történt, Komárom és Komárom országhatár, valamint Vecsés és Üllő, illetve Városliget-Elágazás és Kőbánya-Teher állomások között, amikor felsővezeték elemeinek törése mozdonyok áramszedőjét rongálta meg, pályaelzárást okozva az adott szakaszokon.

III.A-B. Elegyrendezés (tolatás, gurítás) közbeni baleset:

Április hónapban a 12 elegyrendezési balesetből – a vizsgálatok elsődleges megállapításai alapján – kettő pályahiba, egy váltóellenőrzés elmulasztása, kettő vágányon hagyott kisiklasztó saru, kettő biztonsági intézkedés elmulasztása, egy engedély nélküli tolatás, kettő tolatási szabályok be nem tartása, egy aláváltás, egy pedig vasúti infrastruktúra hibája (felsővezeték meghibásodás) miatt történt.

Emberi tényezővel kapcsolatba hozható, anyagi kárral járó események részletesen:

- Április 1-én jelentették, hogy Ferencváros állomás „Dunaparti lejáró” csonka vágányán tárolt két mozdony megrongálódott. A helyszínelés során megállapítást nyert, hogy az előző éjszaka végzett mozgáskor a tolató egységgel az álló járműveknek ütköztek.
- Április 1-én Szerencs állomáson a 2199. szelvényben lévő 29-es váltót egy mozdony engedély nélküli tolatási mozgás közben felvágta. A helyreállításig a IV-XIII. vágányokat kizárták a forgalomból. Az esemény következtében személyi sérülés, vonatkésés nem történt.
- Április 7-én Debrecen állomás 2. tartalék tolatásvezetője jelentette, hogy a Debrecen állomás G10 vágányán tárolt teherkocsit a 2211+70 szelvényben lévő „Megállj!” jelzőn ismeretlen időpontban, ismeretlen körülmények között túltolták és az a jelzőnek nekiütközve az elzárt vágányrészén 2 tengellyel kisiklott.
- Április 10-én Székesfehérvár állomáson az állomási tartalékkal végzett tolatási mozgás közben egy üres, javításos kocsit a 94-es váltónál 2 tengellyel kisiklott a jármű alatt felejtett rögzítő saru miatt.
- Április 13-án Budapest-Keleti pályaudvar 78. csonka vágányán munkagéppel végzett tolatás közben az ütközőbakot 15 cm-rel eltolták.
- Április 16-án Nagykanizsa állomáson az állomási tartalékmozdony 7 személykocsival végzett tolatási mozgása során a 15-ös kitérőn a tolatandó egység első kocsija, a tolatási mozgás irányát tekintve a második forgóvázával kisiklott.
- Április 19-én Szolnok-rendezőben a 434-es váltón a 2 sz. állomási tolatómozdonyal a C2 vágányról végzett kihúzás közben a mozgás iránya szerinti első kocsit az első két tengelyével kisiklott. A baleset következtében a tolatómozdony és a kocsit ütközője összeakadt. A baleset oka a vágányon hagyott rögzítő saru.

Az eseményekből levont következtetések, tanulságok:

Az események bekövetkezésének okai a korábbi hónapokhoz hasonlóan sajnálatosan ugyanazok.

A balesetek legfőbb oka még mindig a figyelmetlenség, amely visszavezethető többek között az emberi tényezőkre, a sietve, megszokásból végzett munkafeladatokra.

Kisiklásokat okozott ebben a hónapban is az, hogy az elegyrendezésre váró kocsisor állvatartásához szükséges rögzítősarukat a mozgás megkezdése előtt nem távolították el. A tolatószemélyzet az erről való meggyőződést, valamint a mozdonyvezető a figyelési kötelezettségét elmulasztotta.

A tolatási és vonatvágányút beállítása közben a mozgások kellő elhatárolása és a vágányút, váltóellenőrzés ellenőrzése elengedhetetlen ugyanúgy, mint a tolatási mozgás során a beállított vágányút, az abban lévő váltók helyzetének alapos megfigyelése a tolatásvezető és a mozdonyvezető részéről.

A tolatásban részt vevők biztonság tudatos magatartása hozzájárulhat az események megelőzéséhez, ehhez kapcsolódóan szükséges az utasításokban leírt biztonsági intézkedések megtétele.

IV.A. Vonat ütközése úrszelvényben lévő akadállyal:

2023 áprilisában 5 ilyen esemény történt, ebből három alkalommal a vasúti jármű megrongálódott (két esetben úrszelvénybe benyúló faágak okozták, rendkívüli időjárási körülmények következtében; egy esetben úrszelvénybe lógó felsővezetéki elem miatt). Személyi sérülés nem történt.

IV.B. Vasúti átjáróban bekövetkezett baleset:

A tárgy hónapban – a március havi számadattal megegyezően – 3 esemény történt, ebből 1-ben a közúti jármű utasa könnyű sérülést szenvedett, illetve mindegyik esemény anyagi kárral járt és jelentős vonatkéséseket okozott.

A személyi sérüléssel járó esemény részletei:

- Április 27-én Eger-Rendező állomáson a jól működő, SR4 jelű fénysorompóval biztosított útátjáróban az 555. sz. vonat oldalának ütközött egy személygépkocsi. A mozdonyvezető nem észlelte az ütközést és a vonattal Maklár állomásig tovább közlekedett. A személygépkocsiban egy utas könnyű sérülést szenvedett. Az esemény miatt a vonat további útvonalán elmaradt, 14 vonat összesen 145 percet késett.

V.A-B. Mozgó vasúti járműhöz kapcsolódó, személyeket érintő baleset:

Vasút hibájából nem történt.

Nem a vasút hibájából 8 baleset történt, ebből 4 könnyű, 3 súlyos, 1 pedig halálos kimenetellel.

A súlyos/halálos sérüléssel járó események:

- Április 7-én jelentették, hogy Hajdúhadház állomáson a IV. vágány melletti peronon a 2409. szelvényben egy vonat által szerzett sérülések következtében elhalálozott férfit találtak. A helyzet tisztázása érdekében Záhony állomáson az IC626 sz. vonatnál műszaki kocsivizsgálatot tartottak és a vonat első kocsiján gázolásra utaló nyomokat találtak.
- Április 13-án Lajosmizse és Hetényegyháza állomások között a 100. szelvényben a 23780 sz. vonat elsodort egy férfit. A baleset következtében a férfi súlyos karsérülést szenvedett.
- Április 16-án Röske állomáson vágányzár keretében végzett tolatási mozgás közben a tolatásvezető lába a kocsik saroklépcsőjéről lecsúszott és a kocsikereke alá került, aminek következtében a jobb láb boka részén súlyos, csonkolásos sérülést szenvedett.
- Április 17-én Bicske és Herceghalom állomások között Bicske alsó megállóhelyen a 456. szelvényben, a bal vágányon közlekedő 97901 sz. vonat egy férfit elsodort. A sérült súlyos sérüléseket szenvedett.

V.C. Nem mozgó vasúti járműhöz kapcsolódó, személyeket érintő baleset:

Nem mozgó vasúti járműhöz kapcsolódóan 12 esemény történt, 1 súlyos és 10 könnyű sérülést eredményező, illetve 1 esetben sérülés nélküli utasbaleset volt. Jellemzően vonatra fel- és leszálláskor (főként kései fel- és leszállás), valamint az utasok számára megnyitott területeken, a lépcsőkön figyelmetlen közlekedésből következnek be ezek a balesetek.

A súlyos sérüléssel járó baleset részletei:

- Április 27-én Budapest-Keleti pályaudvaron az érkező IC995 sz. vonaton egy idős hölgy leszálláshoz készülődve a kocsik két ülése közé esett. Az utas az elsődleges vizsgálatok alapján combnyaktörést szenvedett, a mentők kórházba szállították.

VI. Gondatlan cselekmény:

Vasúti átjárót biztosító berendezést 63 alkalommal, biztosítóberendezési kábelt 6, távközlő berendezés kábelét 2, pályát 1, valamint 2 esetben egyéb vasúti infrastruktúra elemet rongáltak meg.

VII. Szándékos cselekmény:

Szándékos cselekményt 22 alkalommal követtek el, ebből, 4 esetben vasúti berendezéseket rongáltak meg, 13 alkalommal helyeztek vasúti vágányra idegen anyagot, 2 esetben történt vonatdobálás (anyagi kárral), 3 esetben vasúti berendezés lopása, ezekkel anyagi kárt és több esetben vonatkéséseket okozva.

Á. Állatelütés:

Hálózatunkon összesen 49 esetben fordult elő állatelütés, ebből 8 alkalommal haszonállatot gázoltak. Az elütések következtében 14 alkalommal rongálódott meg a vasúti jármű, ebből egy esetben szolgálatképtelenséget is okozva.

Ö. Öngyilkosság vagy kísérlete:

Az elmúlt hónapban 7 esetben történt, mindegyik halálos kimenetellel.

V. Veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása: A tárgyhónapban nem történt.**N. Forgalmi vagy műszaki nehézmény:**

Áprilisban 23 esetben történt forgalmi vagy műszaki nehézmény.

Jellemzően pályahibák (10 eset, ebből 4 esetben síntörés) fordultak elő, de vasúti jármű meghibásodása (3 eset), forgalmi nehézmény (5 eset), rakományszóródás (1 eset) járműdiagnosztikai berendezés riasztása (1 eset), valamint figyelmetlen munkavégzés (2 eset) és felsővezeteki feszültség után táplálásának hiánya közszolgáltatási hiba miatt (1 eset) is okoztak rendkívüli eseményt.

T. Tűzeset:

Április hónapban 3 esetben történt egyéb tűzeset, ezek mind vasúti területet érintő avartüzek voltak, melyek közül egyet közlekedő vonat műszaki nehézménye (szoruló fékberendezés) okozott.

Vasúti közlekedésben fennakadást okozó események:

- Április 30-án Szépjuhászné és Hárshegy állomások között a 77. szelvényben avartűz volt. Az esemény miatt 1 vonat 45 percet késett.
- Április 30-án Ódinnyés és Székesfehérvár állomások között mindkét vágány mellett a 603. és a 613. szelvények között több helyen volt avartűz. Az esemény miatt 16 vonat 96 percet késett.

TRAM-TRAIN események:

A szegedi TRAM-TRAIN hálózatán áprilisban 4 esemény következett be, amelyből 3 esetben személyautóval ütközés (mindegyik esetben a vasútvillamos rongálódott), illetve egy esetben váltóellenőrzés elmaradása miatt helytelen vágányra történő kihaladás történt, anyagi- és személyi sérülési következmények nélkül, de járatkésést okozva.

Budapest, 2023. május 5.